

Tony Halik

- polski podróżnik,
- dziennikarz,
- operator filmowy

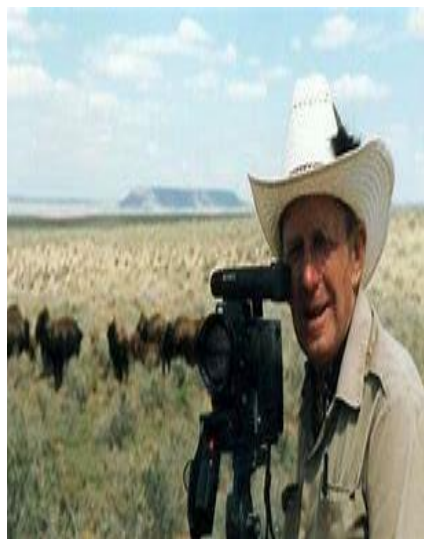

Źródło: [Tony Halik - WP Książki](#); Wikimedia Commons - Brak Praw Autorskich CCO

Tony Halik

- to pseudonim Mieczysława Sędzimira Antoniego Halika, który urodził się w Toruniu 24 stycznia 1921.

Jego rodzice Zbigniew i Helena, to właściciele majątku ziemskiego Tupadło, a później Żabin. Postanowili, że ich pierwsze dziecko musi urodzić się w Toruniu. Po narodzinach wrócili do swojego rodzinnego majątku a później zamieszkali w Płocku.

TONY HALIK

- ▶ Bardzo młodo stracił ojca.
- ▶ Koledzy wspominali, że już od najmłodszych lat marzył o dalekich podróżach i wyjazdach. Na mapach zaznaczał miejsca, które chciał zobaczyć. Zaplanował, że ucieknie do Brazylii aby poznać indiańskie plemiona. Postanowił więc nauczyć się języka portugalskiego.
- ▶ Gdy miał 14 lat popłynął bez zgody rodziców, jako flisak na tratwie do Wolnego Miasta Gdańsk. Niestety został złapany przez Straż Graniczną i odstawiony do domu.
- ▶ Najpierw rozpoczął naukę w płockim Liceum im. Stanisława Małachowskiego lecz ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Jagiełły również w Płocku do którego się przeniósł.

TONY HALIK

- ▶ W czasie II wojny światowej został w kwietniu 1943 wcielony do 6. Baterii Szkolnej 11. Ciężkiego Zapasowego Dywizjonu Obrony Przeciwlotniczej Luftwaffe.
- ▶ Następnie latem 1943 r. otrzymał przydział do 40. Eskadry Średnich i Ciężkich Bombowców Luftwaffe, został przeniesiony do Francji.
- ▶ W 1944 zdezerterował z Wehrmachtu i przyłączył się do francuskiego ruchu oporu. Tam dołączył do 4. dywizji piechoty Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Gdy skończył kurs w szkole podchorążych w lipcu 1945 przydzielono go do 15. Pułku Artylerii Lekkiej, jako kaprała.

TONY HALIK

- ▶ To podczas II wojny światowej Tony Halik zetknął się z kamerą. Filmował wszystkie samoloty, nawet te zestrzeliwane.
- ▶ W czasie wojny zasmakował również dziennikarstwa z którym zetknął się gdy jego listy w których opisywał swoje perypetie wojenne zostały wydrukowane w angielskim czasopiśmie.
- ▶ W 1946, wziął ślub z Pierrette Andrée Courtin.
- ▶ Został w 1947 roku odznaczony francuskim Krzyżem Wojennym (Croix de Guerre) oraz Medalem za Wojnę 1939-1945.

TONY HALIK

- W 1948 r. podpisał kontrakt z argentyńska linią lotniczą i to tam wyemigrował z żoną.
- W 1952 przyjął obywatelstwo argentyńskie, które pozwalało mu na większą swobodę w podróżowaniu. W Buenos Aires założył szkołkę lotniczą.
- Pracował też jako fotograf obsługujący dyktatora Juana Perona.
- Fascynowali go jednak Indianie. Często wyjeżdżał do puszczy amazońskiej. Żaglówką "Halikówka" wyruszyli z żoną rzeką Parana na poszukiwania indiańskich plemion.
- Wyprawa do Mato Grosso zaowocowała znaną na całym świecie książką: "200 dni w Mato Grosso".
- W tym czasie był też korespondentem m.in. "Life" oraz NBC. To wtedy nadano mu przydomek Tony, który stosowany jest do dziś.

TONY HALIK

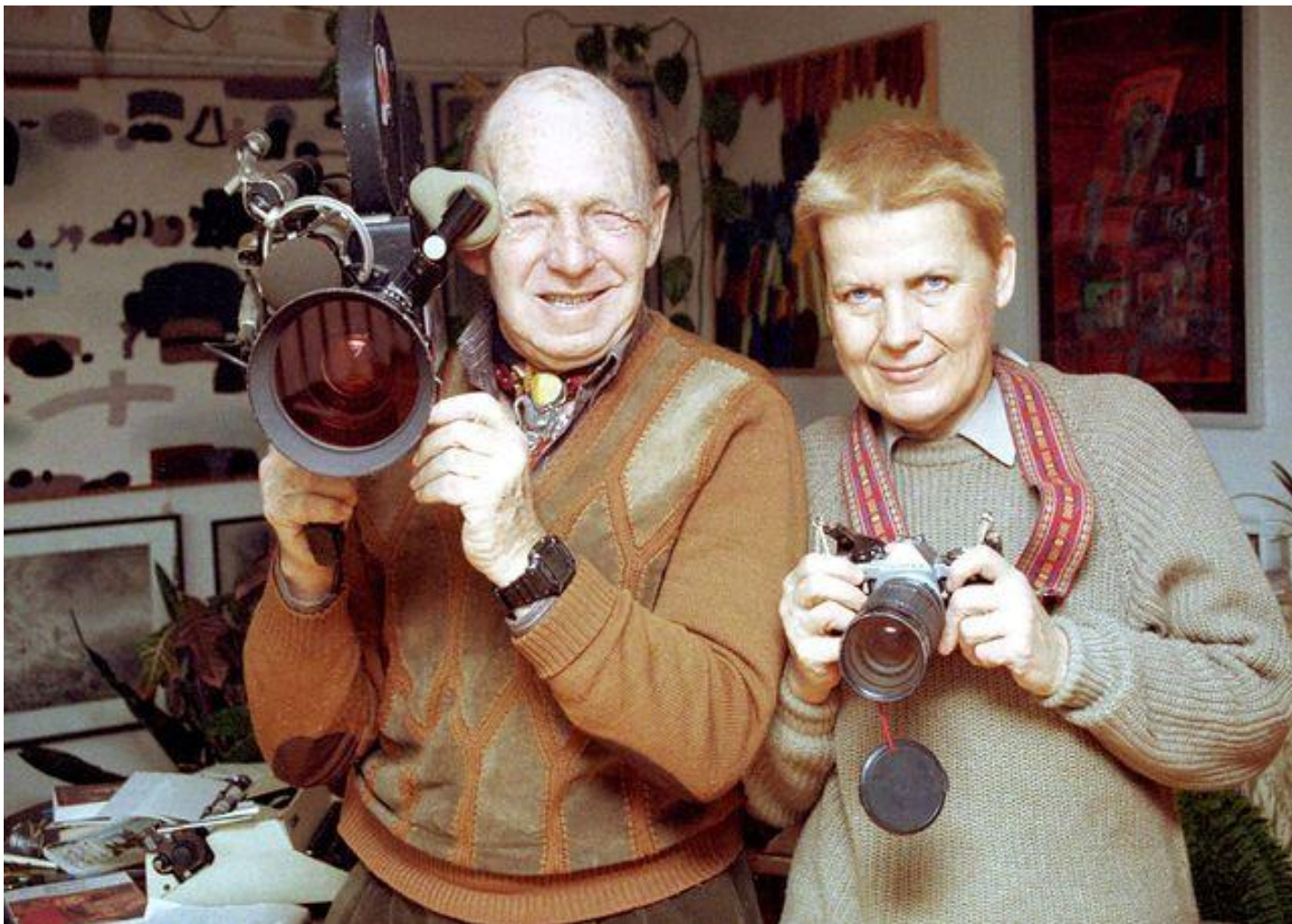
- ▶ Tony Halik znał biegle kilka języków (portugalski, angielski, hiszpański, włoski, francuski, niemiecki, rosyjski) oraz władał też kilkoma narzeczmami Indian.
- ▶ To "człowiek do zadań specjalnych" - tak był określany przez dziennikarzy i kolegów.
- ▶ Ryszard Kapuściński uznawany za „cesarza reportażu” bardzo cenił jego talent dziennikarski.
- ▶ Tony Halik odkrył wiele amerykańskich jaskiń. Jedną z nich, ze względu na ciekawą kompozycje stalaktytów nazwał Jaskinią Orła Białego.

TONY HALIK

- ▶ Najstynniejsza podróż rozpoczęła się w 1957 roku, to podróż jeepem z Ziemi Ognistej na Alaskę:
 - trwała 1536 dni,
 - przemierzyli 182 624 km (to ponad czterokrotna długość równika Ziemi),
 - temperatury, jakie napotkali od -50 do + 60 stopni Celsjusza,
 - zwiedzili 21 krajów,
 - wybudowali 14 mostów,
 - 1962 roku umieścili flagi Polski i Argentyny za kręgiem polarnym, było to uwiecznienie i zakończenie jego najdłuższej podróży.
- ▶ 5 stycznia 1959 roku podczas wyprawy, na Alasce urodził się mu syn Ozana (imię to otrzymał na cześć Indianina, który uratował podróżnikowi życie). Halik przez Indian nazywany był „białym Indianinem”.
- ▶ Owocem pięcioletniej wyprawy jest książka pt. "180 tysięcy kilometrów przygody".

TONY HALIK

- ▶ W latach 1960-1970 pracował w Meksyku, jako korespondent NBC na Amerykę Łacińską, pełnił też funkcję prezesa Związku Dziennikarzy Zagranicznych. Często odwiedzał w tym czasie Polskę, brał udział w szeregu programach telewizyjnych np.: Ryszarda Badowskiego "Kawiarenka pod globusem" oraz "Klub sześciu kontynentów" podczas, których często bronił Indian.
- ▶ Elżbietę Dzikowską poznał w Meksyku, w 1974 roku podczas wywiadu dla "Kontynentów". Wtedy to rozstał się z żoną, która została w Meksyku.
- ▶ W 1975 roku Tony Halik uzyskał kartę stałego pobytu i osiadł w Polsce.
- ▶ Nadal jednak podróżował po świecie i przez jeszcze 24 lata z Elżbietą Dzikowską przemierzał niedostępne, dziewicze miejsca. Stworzyli super duet dziennikarski i podróżniczy.
- ▶ W 1976 roku wraz z Elżbietą Dzikowską i Edmundem Guillenem odnaleźli legendarną stolicę Inków - Vilcabamb.

- Źródło: [Tony Halik zostawił po sobie tajemniczą kopertę. Nie chciał, aby ktokolwiek poznał jej zawartość - WP Książki](#)

TONY HALIK

- Tony Halik i Elżbieta Dzikowska są autorami cyklicznych i popularnych programów telewizyjnych:
 - Tam, gdzie pieprz rośnie,
 - Tam, gdzie rośnie wanilia,
 - Pieprz i wanilia,
 - Przez ponad dwadzieścia lat,
 - Tam, gdzie kwitną migdały,
 - Tam, gdzie pachnie eukaliptus.
- Ich wyprawy to skarbnice pamiątek, które często były urozmaicheniem prowadzonych programów: ciekawa i niespotykana broń, plemienne ozdoby, myśliwskie trofea, ceramika, amulety oraz bardzo ciekawe i niepowtarzalne kapelusze.

TONY HALIK

- ▶ W czasie swojej działalności dziennikarskiej przeprowadził wywiady z:
 - Henry Kissingerem,
 - Fidelem Castro,
 - Lechem Wałęsą.
 - prezydentowi Richardowi Nixonowi w 1972 roku towarzyszył podczas pobytu w Polsce.
- Programy telewizyjne prowadzone przez niego przyciągnęły przed telewizory ponad 18 mln widzów. To był absolutny hit. Polacy mieli okazję do zobaczenia świata, który był w tym okresie ukryty za żelazną kurtyną.
- ▶ Ulubionym pisarzem Tony Halika był Karol Dickens.
- ▶ Tony Halik Interesował się też tematyką UFO.
- ▶ Dla wielu młodych i nie tylko, stał się osobą godną naśladowania i inspiracją.
- ▶ Żeglarstwo to kolejna pasja Tony Halika. W latach 1987-1988 podróżował na "Darze Młodzieży". Czytelnikom na spotkaniach zarówno w telewizji jak i na spotkaniach autorskich opowiadał wiele ciekawych historii z tym związanych.

TONY HALIK

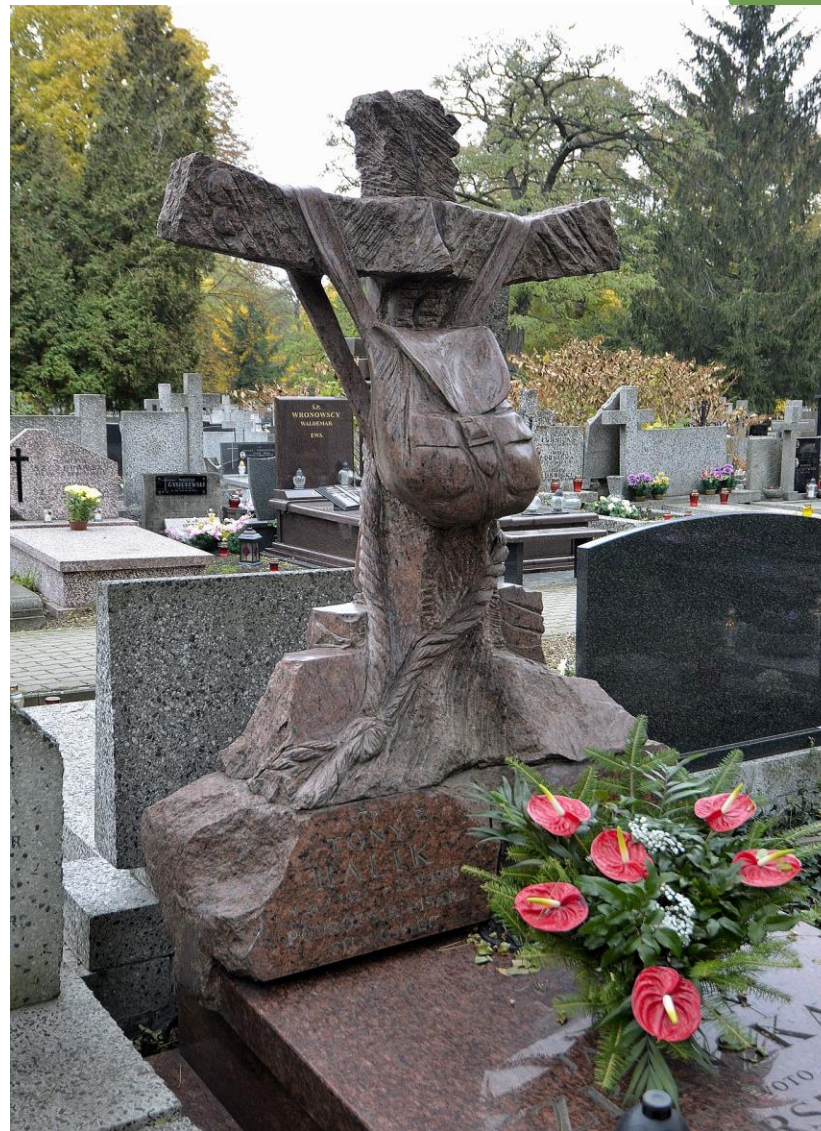
- Tony Halik - to jeden z bardziej znanych i rozpoznawanych polskich podróżników, dziennikarzy, pisarzy, operatorów filmowych, autorów programów telewizyjnych o tematyce podróżniczej i fotografów.
- W czasie powstawania Solidarności, strajków oraz stanu wojennego był korespondentem i pracował dla NBC.
- Zrealizował około czterysta filmów dokumentalnych.
- Napisał trzynaście książek, wiele artykułów do gazet oraz współtworzył komputerową Encyklopedię świata.
- Nagrody uzyskane z E. Dzikowską:
 - 1985 - „Złoty ekran”
 - 1986 - Wiktor
 - 1993 - wyróżnienie od Telewizji Polskiej za cykl *Pieprz i wanilia*
 - „Zielone Serce Przyrodzie” - najwyższe wyróżnienie Ligi Ochrony Przyrody.

TONY HALIK

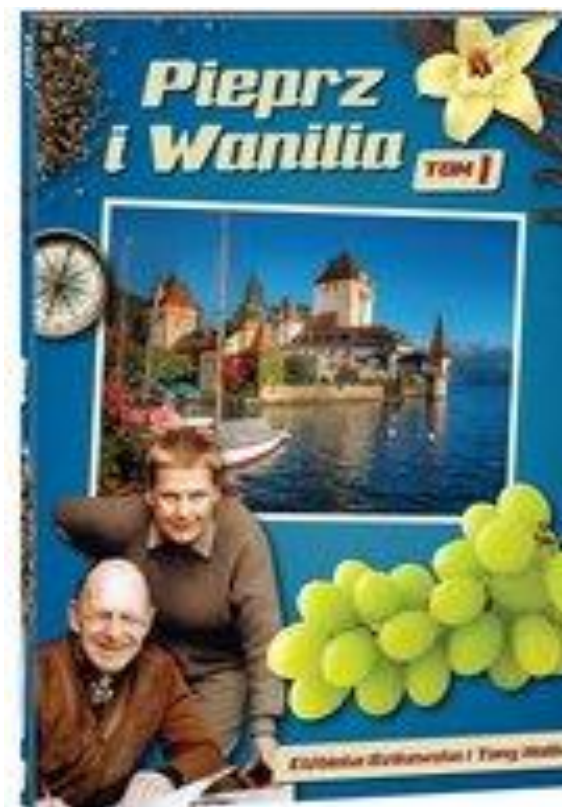
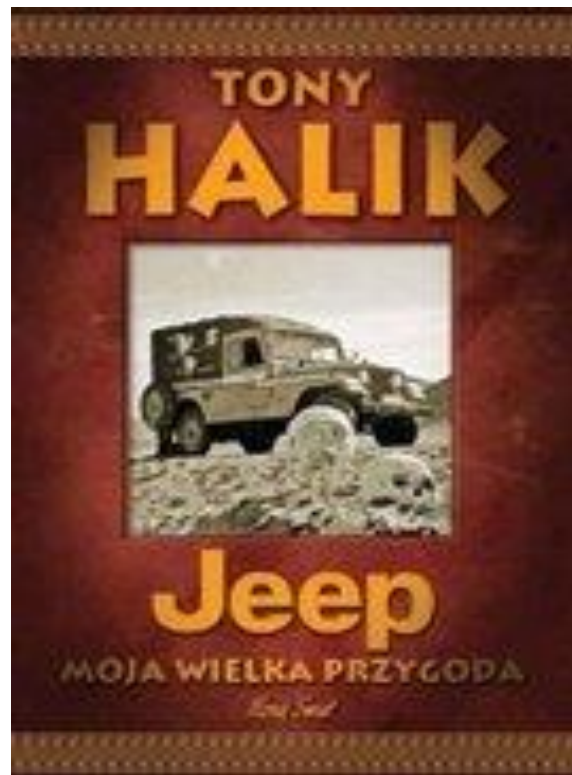
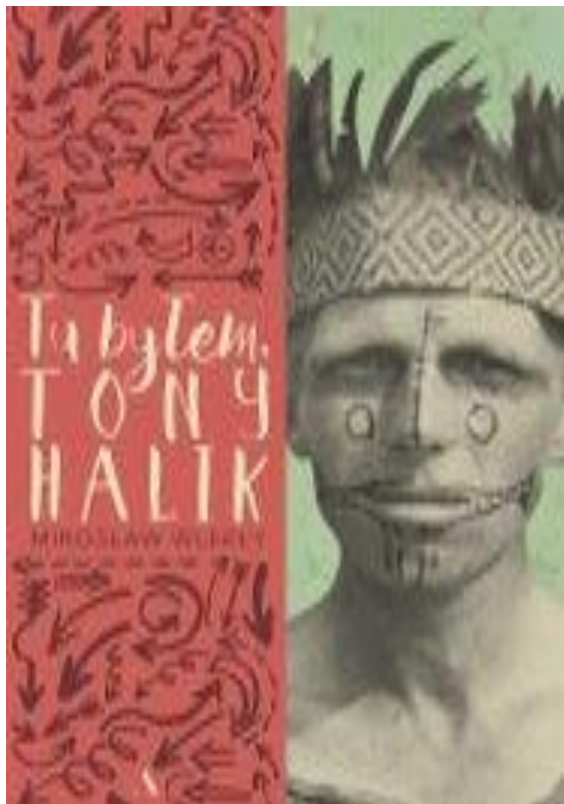
- ▶ W Obornikach Śląskich od 2010 odbywa się „Festiwal Kultur Świata im. Tony’ego Halika”, podczas którego przybliża się widzom obrazy codziennego i niecodziennego życia ludzi z różnych zakątków świata.
- ▶ Od 1978 latał na bojerach. Początkowo w Chałupach, obecnie w Pucku odbywają się coroczne regaty imienia Tony’ego Halika.
- ▶ Podróżnik jest patronem czternastu szkół w Polsce.
- ▶ W 1985 otrzymał medal „Za zasługi dla miasta Torunia” m.in. za film popularyzujący w USA gród Kopernika.
- ▶ Od 2003 w Toruniu działa Muzeum Podróżników im. Tony’ego Halika - eksponaty podarowała i na bieżąco je uzupełnia E. Dzikowska.

- Całe życie Tony Halika to pragnienie przygód i poznawania świata. Marzył aby jego śmierć nastąpiła podczas podróży do Indonezji.
- Zmarł 23 maja 1998 roku po długiej chorobie. Pochowano go na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. W 2002 roku wykonano pomnik z granitu, na którym widzimy krzyż z zawieszonym na nim plecakiem - autorem jest polski rzeźbiarz profesor Gustaw Zemła.

Źródło: [pomnik tony halika na cmentarzu - Bing imageS](#)

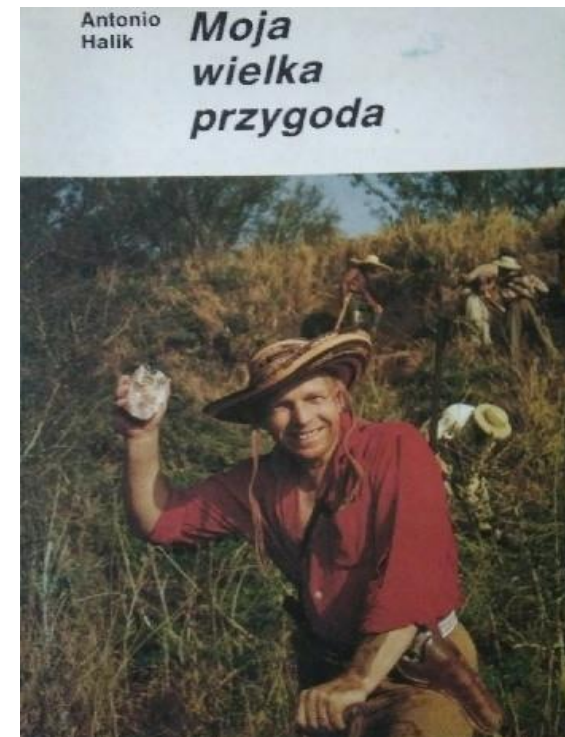
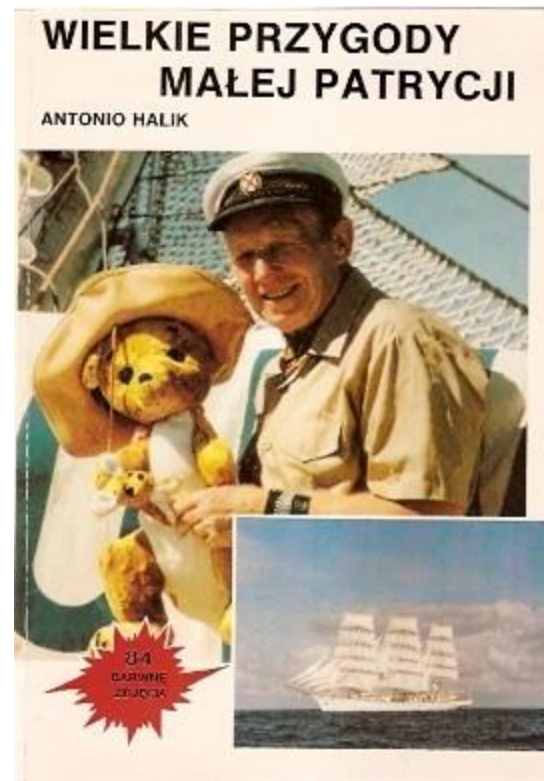
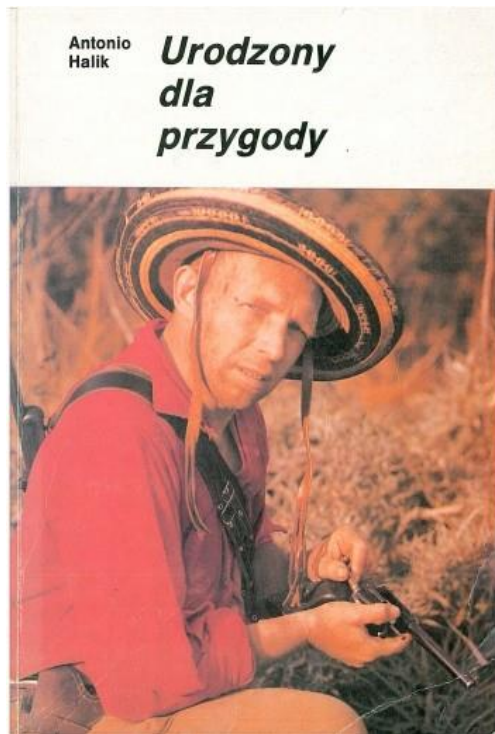

CIEKAWY KSIĄŻKI

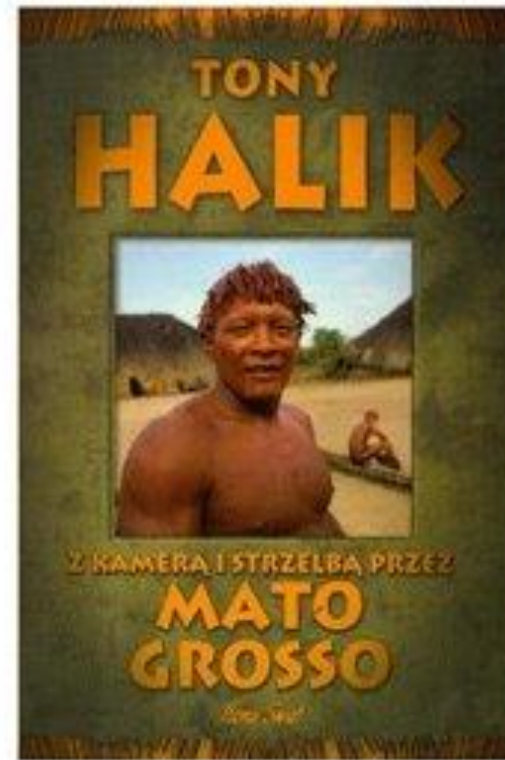
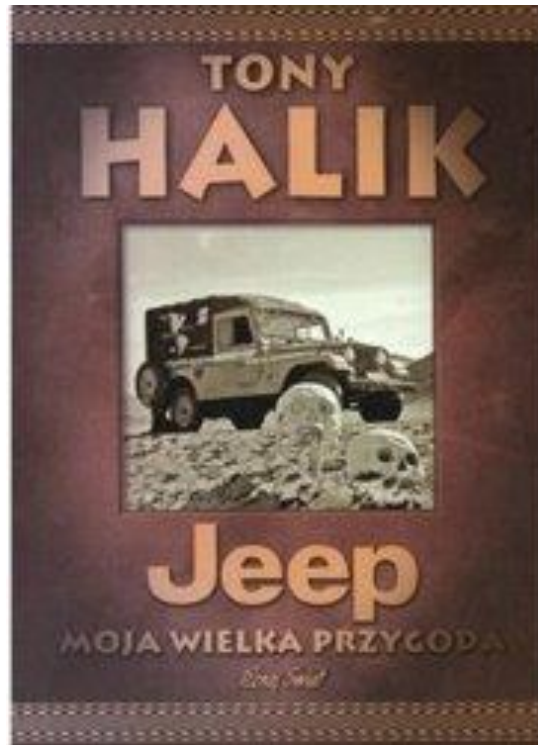
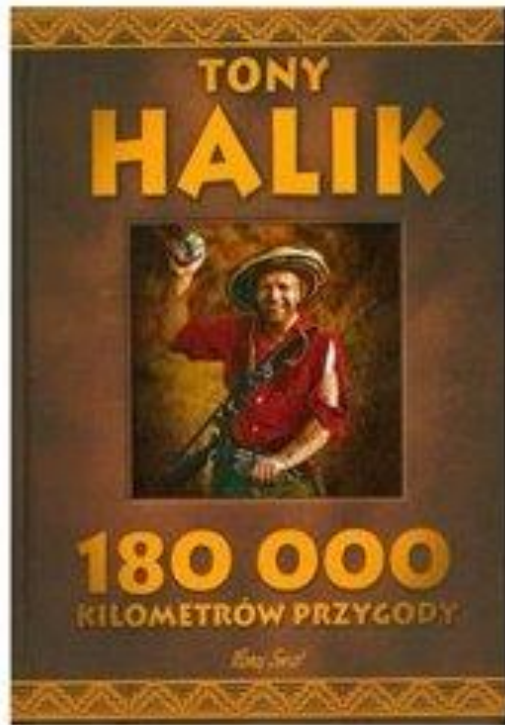
Źródło: [Tony halik - Sklep EMPIK.COM](http://Tonyhalik-Sklep.EMPIK.COM)

CIEKAWY KSIĄŻKI

Źródło: [Urodzony dla przygody - Oceny, opinie, ceny - Tony Halik - Lubimyczytać.pl \(lubimyczytac.pl\)](#)

CIEKAWY KSIĄŻKI

Książki w zasobie WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ - KSIĄŻNICY KOPERNIKAŃSKIEJ:

- ▶ Tu byłem, Tony Halik / Mirosław Wlekły; 2017; MAG 305587.
- ▶ Tony Halik : urodzony dla przygody / [tekst: Elżbieta Dzikowska ; Muzeum Okręgowe w Toruniu]; MAG XIX, 4b.
- ▶ 180 000 kilometrów przygody / Tony Halik; F.3 913(8); N001 9173.
- ▶ Z kamerą i strzelbą przez Mato Grosso / Tony Halik; F.16 913(81)
- ▶ Jeep : moja wielka przygoda / Tony Halik ; [tekst i zdjęcia Elżbieta Dzikowska];MAG 282957.
- ▶ Biżuteria świata z kolekcji Elżbiety Dzikowskiej : 3 grudnia 2004 r. - 23 stycznia 2005 r. / Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Podróżników im. Tony'ego Halika ; [red. Hanna Maciejewska-Marcinkowska];MAG DŻS,218.

BIBLIOGRAFIA

- ▶ Tony Halik - Biografia, żona, syn, podróże, ciekawostki - Życiorys (zyciorysy.info)
- ▶ <http://www.tonyhalik.com/>
- ▶ <http://www.national-geographic.pl/aktualnosci/antony-halik-tony-halik>
- ▶ <http://festiwalhalika.pl/>
- ▶ <https://zyciorysy.info/tony-halik/> | Zyciorysy.info
- ▶ <https://zyciorysy.info/ryszard-kapuscinski/> | Zyciorysy.info
- ▶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Tony_Halik
- ▶ <https://magazyn.wp.pl/informacje/artikul/wstydlivy-mitoman-tony-halik-w-mundurze-wehrmachtu>

BIBLIOGRAFIA

- ▶ <https://ekantor.pl/tony-halik-czlowiek-historii-niesamowitych/>
- ▶ <https://torun.wyborcza.pl/torun/7,48723,21937017,rozgryzl-wszystkie-tajemnice-tony-ego-halika-zdjecia.html>
- ▶ <https://podroze.onet.pl/aktualnosci/tony-halik-kiedy-premiera-filmu-zycie-podroze-elzbieta-dzikowska/1v9wgfg>
- ▶ <http://www.turystyka.torun.pl/index.php?strona=220&jezyk=1>
- ▶ <https://www.msn.com/pl-pl/wiadomosci/historia/tony-halik-podr%C3%B3%C5%BCnik-o-filmowym-%C5%BCyciorysie-dwudziesta-druga-rocznica-%C5%9Bmierci-tonyego-halika/ar-BB14rrun>

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA W TORUNIU

Wybór materiałów i opracowanie
Maria Tykałowska